

Työsuojelutarkastaja työturvallisuuskulttuurin edistäjänä

Vastuullinen yritys työkykyjohtajana – webinaarisarja 2025
13.3.2025

Elina Miettinen, Itä-Suomen avi, työsuojelun vastuualue

Kuva: Anu Pynnönen

Sisältö

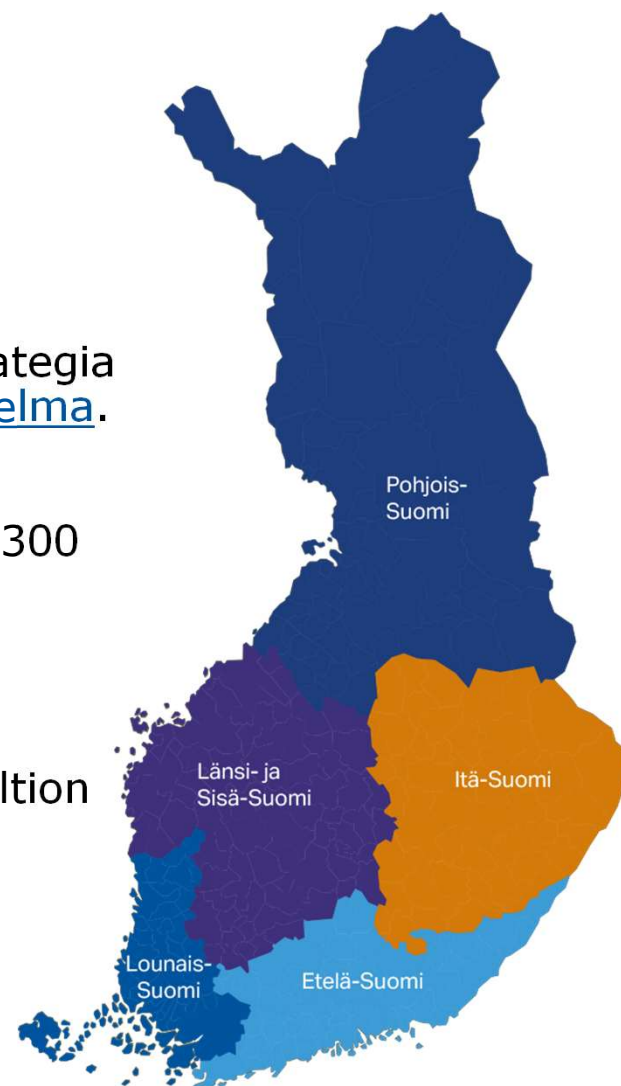
- Työsuojeluviranomaisen esittely ja tehtävät
- Työturvallisuuden peruspilarit
- Työn psykososiaalisen kuormituksen hallinta
- Yhteystiedot ja lisätiedot

Aluehallintovirastojen viisi työsuojelun vastuualuetta

- Ohjaava ministeriö on sosiaali- ja terveysministeriö.
- Toimintamme perustana on nelivuotinen (2024–2027) strategia Tervettä työtä – työsuojelun vastuualueiden [runkosuunnitelma](#).
- Toimipisteitämme on yhteensä 18 paikkakunnalla.
- Työsuojelun vastuualueilla on 450 työntekijää, joista noin 300 tarkastajaa.

Tulossa

Lupa- ja valvontavirasto: valtakunnallinen ja monialainen valtion keskushallinnon viranomainen.

Tehtävämme

- Valvomme työsuojelusäännösten noudattamista Suomen työpaikoilla.
- Annamme ohjeita ja neuvoja työsuojeluun liittyvissä kysymyksissä.
- Käsittelemme työntekoon liittyvät lupahakemukset.
- Tutkimme vakavat työtapaturmat sekä ammattitaudit.
- Valvomme työssä käytettävien koneiden, henkilösuojainten ja muiden laitteiden vaatimustenmukaisuutta.
- Osallistumme työrikosten käsittelyyn.

**Tuemme
työpaikkojen
työsuojelutyötä.**

Työsuojeluvalvonta käytännössä

- Hyödynnämme monipuolisesti valvontaa, ohjausta ja viestintää.
- Ohjaamme ja neuvomme työntekijöitä ja työnantajia puhelimitse, verkko-palvelussamme sekä muilla viestinnän keinoilla.
- Toimimme yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa.
- Kannustamme työpaikkoja itsenäiseen, ennaltaehkäisevään työsuojelutyöhön.

Näin työsuojelutarkastus etenee

- Tarkastaja on etukäteen yhteydessä työpaikkaan (perustellusta syystä ilman ennakoilmoitusta).
- Käsiteltävät asiat ja asiakirjat mainitaan tarkastusilmoituksessa.
- Tarkastukseen kannattaa varautua etukäteen keräämällä tarvittavat asiakirjat ja aineistot.
- Tarkastuksella tehdyt havainnot ja annetut velvoitteet ilmenevät tarkastuskertomuksesta.
- Seuraamme tarkastuksella havaittujen puutteiden korjaamista jälkikäteen.

Tarkastamme työpaikkoja työpaikkakäynnein sekä virtuaali- ja asiakirjatarkastuksin.

Näin valmistaudut työsuojelutarkastukseen

Miksi tarkastamme työpaikkanne?

Työsuojeluviranomaisen tavoitteena on varmistaa, että työt on turvattu, terveyttä ja ympäristöä ei vaarallista toimintatavalla. Tarkastamme työpaikkoja esimerkiksi töissä, kun on saatu tietoa epäilyistä, jotka voivat aiheuttaa vaaran työntekijöille tai ympäristölle.

Varmistamme tarkastuksella, että riskien hallinta, työsuojeluohjelmat ja muut työturvallisuusjärjestelmät ovat kunnossa. Pyrimme tarkastamaan kattavasti erilaisia työpaikkoja eri aloilla. Erityisesti kohteitamme tarkastuksia työntekijöille, joita ohjataan työsuojelun perusteella työntekijöiden osana työturvallisuutta.

Tarkastus on muutakin kuin valvontaa

Tarkastuksia valvomme, että työsuojelutarkastus on hoidettu lain vaatimalla tavalla. Tarkastus ei kuitenkaan ole pelkkää valvontaa, vaan se on myös auttaa työpaikkaa saamaan kunnossa työturvallisuutta ja työturvallisuuden parantamista ja työturvallisuuden parantamista.

Tarkastuksia käsitellään myös asioita, joita työpaikalla työskentelevät työntekijät voivat saada tietää. Tarkastaja ei voi tarkastaa asioita, jotka eivät kuulu työturvallisuuden parantamiseen ja työturvallisuuden parantamiseen.

Työntekijän roolista

1. Varmistaa, että työt on turvattu.
2. Ohjeistaa tarkastusta työpaikalla.
3. Ohjeistaa tarkastusta työpaikalla.
4. Ohjeistaa tarkastusta työpaikalla.
5. Ohjeistaa tarkastusta työpaikalla.
6. Ohjeistaa tarkastusta työpaikalla.
7. Ohjeistaa tarkastusta työpaikalla.

Valmistaudu tarkastukseen

Työsuojelutarkastus voi paitsi olla myös työturvallisuuden parantamista, vaan se voi myös olla työturvallisuuden parantamista.

Tarkastuksia käsiteltävät asiat kartoitetaan tarkastusilmoituksessa.

Ennen tarkastusta työntekijät on tarkastettava, että tarkastuksen aikana heidän osallisuutensa on kunnossa.

Ennen tarkastusta on myös hyvä arvioida itse työpaikan työturvallisuus, näin työpaikalla on tarkastusta suorittamalla hyödyksi ja ennen valmistusta työturvallisuusohjeita.

Turvallisuutta parantamalla näin erityisesti voi käyttää apuna esimerkiksi Tarkastusilmoitusta.

[Linkki valmistautumisohjeeseen](#)

Työturvallisuuden peruspilarit

Työturvallisuuslain (738/2002) lähtökohdat

- Ennakointi ja kokonaisvaltainen turvallisuuden hallinta

Ennalta ehkäistä ja torjua työtapaturmia, ammattitauteja sekä muita työstä ja työympäristöstä johtuvia työntekijöiden fyysisen ja henkisen terveyden haittoja

- Jatkuvan parantamisen periaate

Parantaa työympäristöä ja työolosuhteita työntekijöiden työkyvyn turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi

- Työnantajan ja työntekijöiden välinen yhteistoiminta

“

Työntekijän on:

**noudatettava työnantajan
antamia määräyksiä ja ohjeita**

sekä

**noudatettava työnsä ja
työolosuhteiden edellyttämää**

järjestystä ja siisteyttä

**sekä huolellisuutta ja
varovaisuutta.**

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Työnantaja vastaa työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä.

Työnantaja voi asettaa toisen henkilön edustajanaan hoitamaan laissa työnantajan velvollisuudeksi säädettyjä tehtäviä.

Siirtäessään työsuojeluvastuuta työnantajan on samalla tehtävä selväksi, mitä vastuun siirto sisältää.

Työnantajan on huolehdittava siitä, että työsuojelusta työpaikalla vastaavilla henkilöillä on:

- tehtävässä tarvittava pätevyys
- riittävä perehdytys ja ohjeistus tehtäviinsä
- asianmukaiset edellytykset tehtävien hoitamiseen (esim. riittävät toimivaltuudet eli oikeus tehdä ratkaisuja ja päätöksiä).

“

**Työntekijällä on
velvollisuus ilmoittaa
työnantajalle työolojen
puutteellisuuksista
sekä toimintakyvyn
muutoksista ja
työkyvyn ongelmista.**

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Työnantajan yleinen huolehtimisvelvoite (8 §)

Työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä.

Työnantajan on otettava huomioon:

- Työhön, työolosuhteisiin ja muuhun työympäristöön liittyvät seikat.
- Työntekijän henkilökohtaisiin edellytyksiin liittyvät seikat.

Työnantajan on erityisesti otettava huomioon, että työntekijän henkilökohtaiset edellytykset voivat edellyttää yksilöllisiä työsuojelutoimenpiteitä työntekijän turvallisuuden ja terveyden varmistamiseksi.

Käytännössä työnantajan tulee mukauttaa työtehtäviä ja työolosuhteita vastaamaan työntekijän edellytyksiä, esimerkiksi apuvälineiden hankinta, rauhallisempi työtila sekä työtehtävien, työjärjestelyjen ja työajan muutokset.

“

**Ajan tasalla oleva
työn vaarojen selvitys
ja arviointi tulee olla
työnantajan hallussa.**

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Vaarojen selvittäminen ja arviointi (10 §)

- selvitettävä ja tunnistettava työstä, työajoista, työtilasta, muusta työympäristöstä ja työolosuhteista aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät
- jos haitta- ja vaaratekijöitä ei voida poistaa on arvioitava niiden merkitys työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle.
- tarvittaessa tulee käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita.
- arvioinnissa huomioitava myös työntekijän ikä, ikääntyminen, sukupuoli, ammattitaito ja muut hänen henkilökohtaiset edellytyksensä

“

Työntekijän on:

**noudatettava työnantajan
antamia määräyksiä ja
ohjeita**

sekä

**noudatettava työnsä ja
työolosuhteiden
edellyttämää**

järjestystä ja siisteyttä

**sekä huolellisuutta ja
varovaisuutta.**

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Työnantajan velvollisuudet

- työympäristöä, työyhteisön tilaa ja työtapojen turvallisuutta
- työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä työssä
- epäkohtiin puuttuminen
- toimien vaikuttavuus

Vaarojen
tunnistaminen ja
arviointi

- arvioinnin suunnittelu
- riskien suuruuden määrittäminen
- merkitys terveydelle
- toimenpiteiden valinta

Jatkuva tarkkailu

jatkuvaa
toimintaa

Vaarojen
poistaminen tai
vähentäminen

- työntekijät työn vaaroihin ja turvallisuusohjeisiin
- esihenkilöt työturvallisuusvelvoitteisiin

Perehdyttäminen
vaaroihin ja
ohjeisiin

- otettava riskit hallintaan
- työsuojelua koskevien lakien ja säännösten vähimmäisvaatimukset täyttyvä

“

**Työntekijät on
perehdytettävä
huolella.**

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Työntekijälle annettava opetus ja ohjaus (14 §)

Työnantajan on annettava työntekijälle riittävät tiedot työpaikan haitta- ja vaaratekijöistä:

- Mitkä ne ovat? Miten niitä estetään?
- Miten vältetään niiden vaikutus työntekijän turvallisuuteen ja terveyteen?

Työnantajan on perehdytettävä riittävästi:

- Työ, työpaikan työolosuhteet, työ- ja tuotantomenetelmät, työvälineet ja niiden oikea käyttö sekä turvalliset työtavat
- Säättö-, puhdistus-, huolto- ja korjaustyöt sekä häiriö- ja poikkeustilanteet
- Erityisesti ennen kuin uusi työ tai tehtävä alkaa, työtehtävä muuttuu, uusia työvälineitä tai työ- ja tuotantomenetelmiä otetaan käyttöön

Opetusta ja ohjausta on täydennettävä tarvittaessa.

Työn psykososiaalisen kuormituksen hallinta

Huomioitava myös
esihenkilöiden työn
psykososiaaliset
kuormitustekijät.

Työnantajan tunnistettava työn 1(2) psykososiaaliset kuormitustekijät

- Psykososiaaliset kuormitustekijät voivat **kuormittaa haitallisesti**, jos ne on mitoitettu väärin, niitä hallitaan puutteellisesti, tai ne esiintyvät epäsuotuisissa olosuhteissa.
- Useissa töissä esiintyy kuormitusta, mutta aina se ei ole haitallista. Tärkeää on **tunnistaa haitallinen kuormitus työssä**, jotta sitä voidaan ennaltaehkäistä, vähentää ja hallita.
- Psykososiaalisten kuormitustekijöiden tunnistamista ja arviointia koskevat **samat periaatteet ja prosessit** kuin työpaikan muiden vaaratekijöiden arviointia.

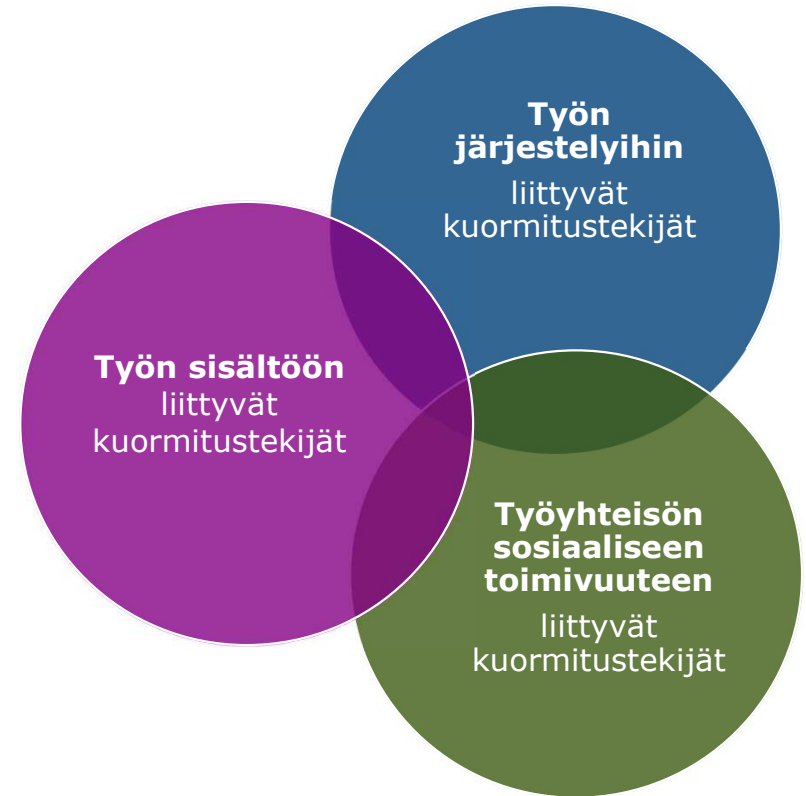
Myös voimavara-
tekijät selvitettävä

Työnantajan tunnistettava työn 2(2) psykososiaaliset kuormitustekijät

- Työturvallisuuslain (738/2002) muutos 1.6.2023, perustelut:
 - kuormitustekijöiden terveysvaaran arviointi edellyttää myös **työssä tai työympäristössä olevien voimavaratekijöiden**, eli työntekijöiden terveyttä edistävien tekijöiden, selvittämistä. Nämä voivat suojata kuormitustekijöiden kielteisiltä vaikutuksilta.

Työn psykososiaaliset kuormitustekijät

- Työn sisältöön ja järjestelyihin sekä työyhteisön sosiaalisen toimivuuteen liittyviä tekijöitä.
- Voivat aiheuttaa työntekijöille haitallista kuormitusta.
- **Työn järjestelyt:**
Työn määrä, aikapaine, työajat, työhön sidonnaisuus.
Matkustaminen, liikkuva työ.
Puutteet työvälineissä tai työolosuhteissa.
Epäselvät tehtäväkuvat, tavoitteet, vastuut tai työnjako.
- **Työn sisältö:**
Yksitoikkoinen työ. Työn sirpaleisuus, jatkuvat keskeytykset.
Työn laadulliset vaatimukset, liiallinen tietomäärä.
Kohtuuton vastuu. Jatkuva valppaana olo.
Vaikeat vuorovaikutustilanteet asiakastyössä.
- **Työyhteisön sosiaalinen toimivuus:**
Yksintyöskentely. Toimimaton yhteistyö tai vuorovaikutus. Huono tiedonkulku.
Esimiehen tai työtovereiden puutteellinen tuki.
Häirintä ja muu epäasiallinen kohtelu.
Tasapuolisen kohtelun vastainen tai syrjivä kohtelu.

Otettava huomioon, että eri työntekijöillä on erilaiset edellytykset suoriutua työssään ja ne voivat vaihdella työuran eri vaiheissa.

Hallinta on kunnossa, kun

- Työnantaja on tunnistanut työhön liittyvät psykososiaaliset kuormitustekijät ja ryhtynyt toimiin niiden aiheuttamien haittojen poistamiseksi tai vähentämiseksi.
- Työntekijöille on annettu keinoja hallita työn psykososiaalisia kuormitustekijöitä.
- Työntekijät tietävät, miten toimia työpaikalla, jos he kokevat haitallista kuormittumista työssä.
- Esihenkilöillä on edellytykset hoitaa psykososiaaliseen kuormitukseen liittyviä tehtäviä.
- Työpaikalla on toimivat käytännöt, joiden avulla haitallinen työkuormitus havaitaan riittävän ajoissa.
- Työterveyshuolto tukee työnantajaa kuormituksen hallinnassa!

Toimenpiteitä kuormituksen vähentämiseksi

- Tehokkaat toimenpiteet kohdennetaan ensisijaisesti tunnistettuihin haitallisiin kuormitustekijöihin.
- Paras keino välttää haitallista kuormittumista on estää se ennakolta.
- Hankitaan kuormitustekijöihin kohdentuvia hallintakeinoja. Tällaisia voivat olla mm. koulutus, työn tauottaminen, joustavat työajat tai sosiaalisen tuen lisääminen.
- Tarvitaan myös keinoja haitallisen kuormituksen havaitsemiseksi ajoissa.
- Työterveysyhteistyössä sovitut toimintakäytännöt työkyvyn ylläpitämiseksi, kuten varhaisen tuen käytännöt. Lisäksi tarvittaessa työterveyshuollon tuki ja kuntoutus.

**Kohdennetaan
toimet
kuormituksen
syihin, ei vain
seurauksiin**

Kuormitustekijöiden vähentäminen

Kuormitustekijä	Esimerkkejä kuormitustekijöiden vähentämisestä
Liiallinen työn määrä	• Tehtävien uudelleenorganisointi tai mitoitus• Työnjaon tarkistaminen• Työprosessien selkeyttäminen• Tehtävien priorisointi
Esihenkilön puutteellinen tuki	• Esihenkilövastuiden määrittely• Riittävät resurssit esihenkilötyöhön• Esihenkilökoulutus• Esihenkilötyön toimintamallien selkeyttäminen• Työkalut esihenkilötyöhön
Vuorotyö	• Vuorotyön vähentäminen• Työvuorojärjestelmän kehittäminen (esim. nopeasti eteenpäin kiertävään vuorojärjestelmään siirtyminen)• Työvuorosuunnittelu

“

**Älä odota
tilanteen
korjaantumista
itsestään.**

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Jos koet työsi liian kuormittavana

- Kerro esihenkilöllesi. Hänen tehtävänsä on selvittää kanssasi tilanteeseen johtaneita tekijöitä ja etsiä niihin ratkaisuja.
- Jos työpaikallasi on varhaisen tuen toimintamalli tai muita ohjeita kuormittumisen käsittelyyn, noudata niitä.
- Voit pyytää apua työsuojeluvaltuutetulta tai luottamusmieheltä, jos asian vieminen esihenkilösi tietoon tuntuu vaikealta.
- Jos asia koskee koko työyhteisöä, voit pyytää työsuojeluvaltuutettua käsittelemään asiaa työnantajan kanssa.
- Asiantuntija-apua saat työterveyshuollosta.

Lisätietoa ja tukea työturvallisuuskulttuurin edistämiseen

📁 Työsuhde +

📅 Työolot +

🏠 Työterveys ja -tapaturmat +

📄 Työsuojelu työpaikalla +

💰 Harmaa talous +

🛡️ Markkinavalvonta +

📖 Tietoa meistä +

📄 Asiointi ja yhteystiedot +

Verkkopalvelu Työsuojelu.fi

Työsuojeluhallinto

Työsuojeluhallinnon verkkopalvelu on tarkoitettu kaikkien työnantajien ja työntekijöiden tueksi. Näiltä sivuilta löydät tietoa terveellisestä, turvallisesta ja reilusta työelämästä sekä työsuojeluviranomaisen asiointipalvelut.

Asiointi ja yhteystiedot >

Usein kysytyt kysymykset >

Työsuojeluviranomaisen toiminta >

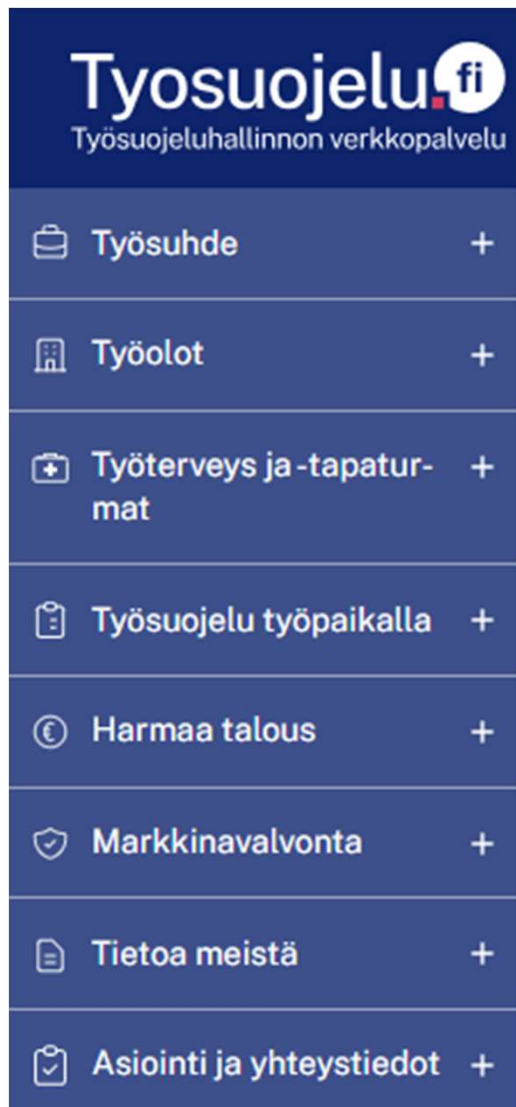
Tapahtumat >

Työsuojeluviranomaisen puhelinneuvonta

0295 016 620

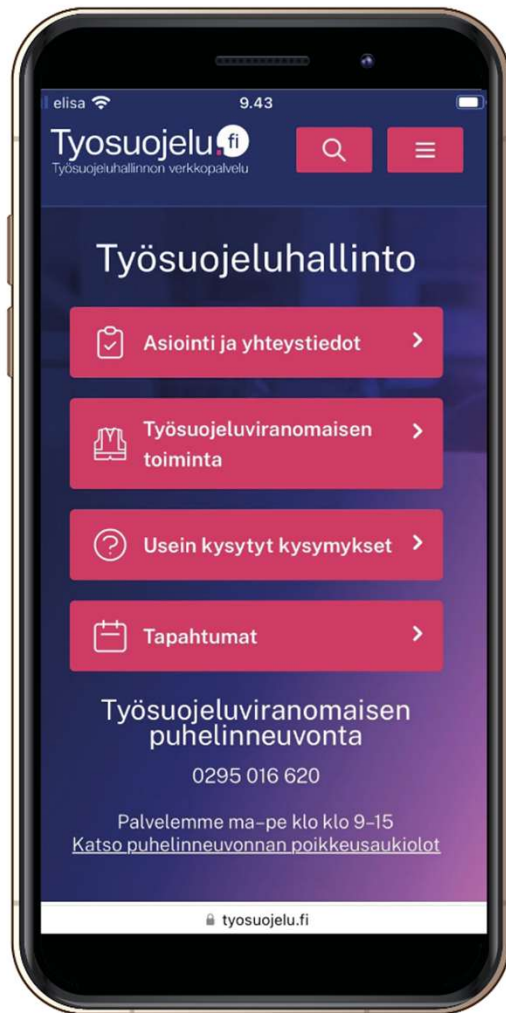
Palvelemme ma–pe klo 9.00–15.00 (rakennusalan neuvonta ma–pe klo 9.00–12.00)
[Katso puhelinneuvonnan poikkeusaukiot](#)

Aineisto on myös englanniksi ja ruotsiksi!

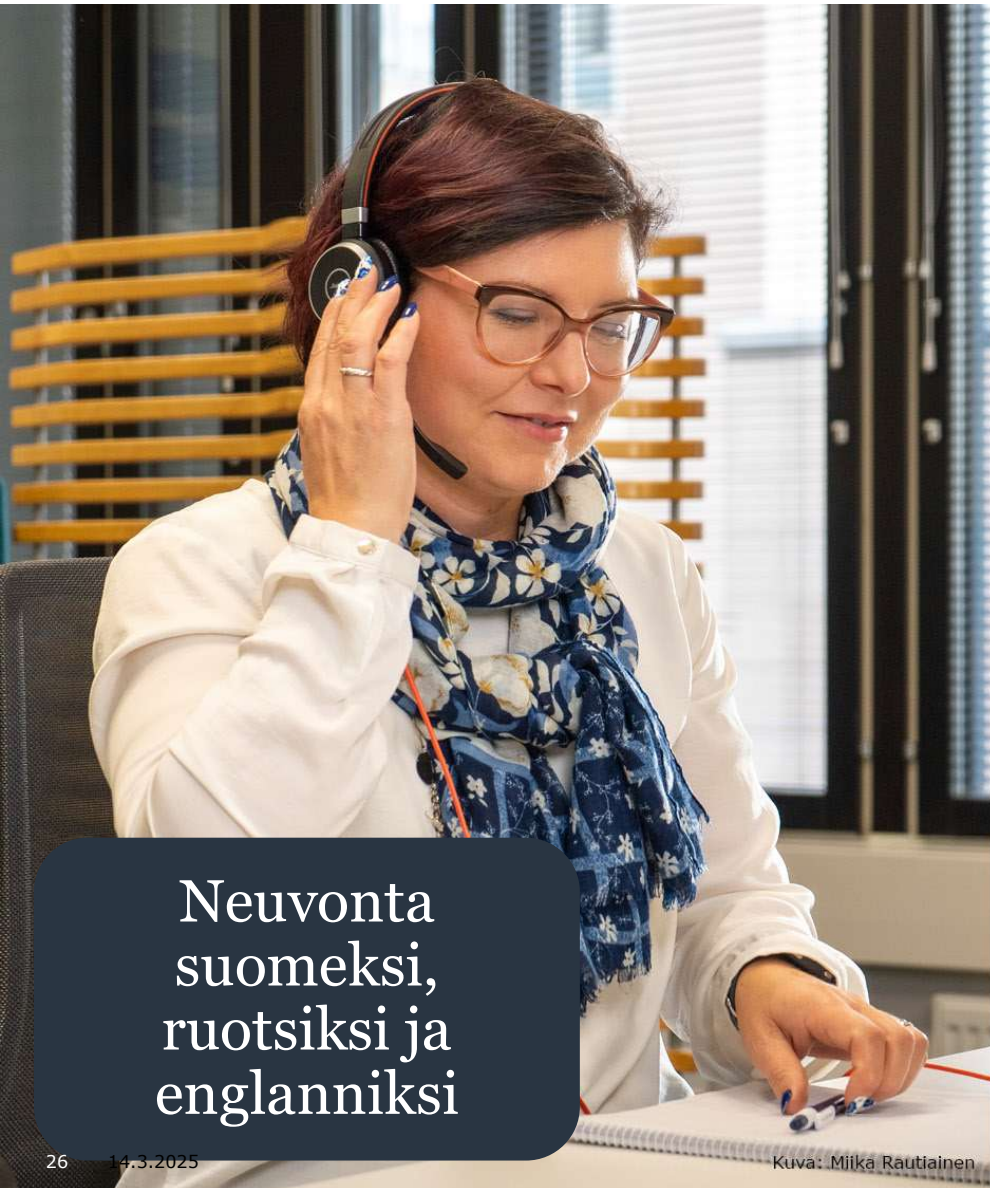
Työsuojeluhallinnon ¹⁽²⁾ verkkopalvelu Työsuojelu.fi

- Tietoa lainsäädännön vaatimuksista työnantajien ja työntekijöiden tueksi, alla esimerkkejä aiheista:
 - Työsuhde (esim. työsopimus, vuokratyö, ulkomainen työntekijä, nuori työntekijä)
 - Työolot (esim. epäasiallinen kohtelu, väkivallan uhka, psykososiaalinen kuormitus, fyysinen kuormitus, koneet ja työvälineet)
 - Työterveys ja -tapaturmat (esim. työterveyshuolto, tapaturmien ehkäisy)
 - Työsuojaelu työpaikalla (esim. vastuut työsuojaelussa, työsuojaelun toimintaohjelma, vaarojen arviointi)

Työsuojeluhallinnon verkko palvelu Tyosuojelu.fi 1(2)

- Aihe Tietoa meistä
 - * Ajankohtaista
 - [Tilaa uutiskirje](#) [Mediatiedotteet ja verkkouutiset](#)
 - * Tapahtumat
 - [Tulevat ja menneet verkkoseminaarit](#) – tallenteet seminaareista ja yleisökysymyksistä),
 - Esimerkiksi psykososiaalinen kuormitus
 - [Työntekijän kuormittuminen](#) – Tunnista, selvitä ja toimi!
 - [Esihenkilötyön psykososiaalinen kuormitus hallintaan](#)
 - [Häirinnän ennaltaehkäisy ja käsittely työpaikalla](#)
 - [Työnantajan vastuu työväkivallan hallinnassa](#)
- * [Työsuojelua puhekielellä – podcastit](#)

Neuvonta
suomeksi,
ruotsiksi ja
englanniksi

Neuvonta ja asiointi

- puhelimella ja sähköpostilla
- verkossa palvelee sähköinen asiointipalvelumme.
- tyosuojelu.fi/puhelinneuvonta
- puhelinneuvonta p. 0295 016 620

- Muut yhteystiedot tyosuojelu.fi/yhteystiedot

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

“

**Työturvallisuuskeskus
ja Työterveyslaitos
tuottavat myös
työturvallisuustietoa**

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Muita työturvallisuuden tietolähteitä

- Työturvallisuuskeskus

- [Verkkopalvelu](#)
- [Koulutukset](#)
- [Aineistot](#)
- [Uutiskirje](#)

- Työterveyslaitos

- [Verkkopalvelu](#)
- [Koulutukset](#)
- [Aineistot](#)
- [Uutiskirje](#)

Työterveyslaitos

Seuraa meitä

Kerromme ajankohtaisista työsuojeluasioista myös sosiaalisessa mediassa:

- [Facebook](#)
- [LinkedIn](#)
- [Instagram](#)
- [YouTube](#)
- [Spotify](#)
- [X \(Twitter\)](#)

Lisätietoa: tyosuojelu.fi/some

Turvallisuuskulttuuri
syntyy yhteistyössä!

Kiitos!